

TTÜ 1918

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

TTÜ 90

Kahe ja poole aasta pärast saab meie ülikool 90aastaseks. Nii mõnigi arvab, et sinna on palju aega, milleks sellest praegu rääkida. Kogemused aga näitavad, et sageli kipub suurürituse ettevalmistamiseks aega hoopis nappima. Ülikooli 90. aastapäeva tähistamiseks moodustas rektor 12. aprillil käskkirjaga aastapäeva tähistamist ettevalmistava komisjoni koosseisus: esimees Väino Rajangu, sekretär Marit Seepõld, liikmed Indrek Jakobson, Georg Jegorov, Urve Kallavus, Indrek Karo, Madli Krispin, Heino Lill, Aili Mittal, Kerly Orulaid, Olavi Pihlamägi ja Tiit Sinissaar.

Teisipäeval, 18. aprillil toimus komisjoni esimene kokkusaamine, kus osalesid ka rektor Peep Sürje, õppeprorektor Jakob Kübarsepp ja ülikooli sekretär Viivi Russ. Leidis aset vaba arutelu, kuidas ülikooli 90. aastapäeva tähistada ja mida selleks ära teha. Arutelu tõi esile arvukalt erinevaid seisukohti, millest üldisemad on:

- ülikooli senistest traditsioonidest lähtumine;
- aastapäev on vahend ülikooli elus vajalike eesmärkide saavutamiseks;
- tutvustada laiale üldsusele ülikooli, tema tegemisi ja saavutusi; ettevalmistusse haarata kaasa võimalikult palju töötajaid, üliõpilasi ja vilistlasi;
- luua ülikooli töötajatele, üliõpilastele ja vilistlastele TTÜ 90. aastapäeva tähistamisest osasaamise võimalused ning sellega aidata kaasa ühise pere tunde tugevdamisele.

Otsustati kuni 8. maini koguda ettepanekuid seoses TTÜ 90. aastapäeva tähistamisega. Siin peame silmas ettevõtmisi, mida oleks soovitatav ellu viia eeloleval perioodil ja 17. septembri 2008 paiku. Käesolevaga kutsungi TTÜ töötajaid, üliõpilasi, vilistlasi ja ka teisi kaasmõtteleid esitama arvamus ja ettepanekuid aastapäevakomisjoni sekretärile Marit Seepõllule (marit.seepold@ttu.ee). Hea oleks, kui teaduskonnad ja nende struktuuriüksused, asutused ning kolledžid kavandaksid ka oma tegemised seoses ülikooli 90. aastapäevaga.

Väino Rajangu
juubelikomissjoni esimees

Kolmepoolne koostöölepe Tehnikaülikooli, OÜ TTÜ Sport ja SEB Ühispanga vahel

Reedel, 7. aprillil allkirjastasid Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu saalis TTÜ rektor Peep Sürje, Osaühing TTÜ Sport juhatuse esimees Andres Õpik ja AS SEB Eesti Ühispank juhatuse esimees Mart Altvee kolmepoolse koostöölepingu.

Kolmepoolne koostöölepe kehtib 2006. aasta lõpuni. Lepinguga nähakse ette ühistegevused TTÜ üliõpilastele õppekavadega seotud äriplaanikonkursi korraldamisel, üliõpilaste sporditegevuse edasiarendamisel ning toetamisel, samuti parandatakse üliõpilastele osutatavaid pangateenuseid.

Lepingu rahaliseks mahuks on 520 000 krooni. Koostöölepingu ühe osapoole esindaja, TTÜ finantsdirektori Ardo Kamratovi sõnul kasutab TTÜ seda tudengite sportimistingimuste parandamiseks ning äriplaanikonkursil esikohtadele tulnud üliõpilaste premeerimiseks. Kamratov lisas veel, et OÜ TTÜ Sport, Tallinna Tehnikaülikooli ja SEB Ühispanga vaheline kolmepoolne viljakas koostöö on kestnud juba aastaid ja loodetavasti jätkub ka tulevikus.

Tehnikaülikool uurib Põlvamaa taastuvate energiaallikate kasutamismõimalusi

19. aprillil allkirjastasid Põlvamaal Oraval Põlva maavanem Urmas Klaas ja Tallinna Tehnikaülikooli soojustehnika instituudi direktor prof Aadu Paist kahepoolse koostöölepe. Koostöölepe tulemusena viib TTÜ Põlvamaal läbi uurimisprojekti "Põlva maakonna taastuvad energiaressursid ja nende kasutamise võimalused".

Uurimisprojekti ühe eestvedaja prof Aadu Paisti sõnul on Tehnikaülikooli panus Kagu-Eesti energiamaajanduse uurimisse juba pikaaegne. Põhjälkumalt on uuritud näiteks Räpina ja selle ümbruse energia-

majandust. Nüüdne uurimisprojekt haarab juba laiemalt kogu Põlva maakonda.

"Uurimisprojekti tulemusena töötavad Tehnikaülikooli teadurid koostöös EMÜ, SA REK Estonia ning omavalitsuse spetsialistidega Põlva maakonnale välja taastuvenergia arengukava kuni aastani 2020, hinnates võimalusi muuta Põlva maakonna energeetiliselt isemajandavaks," lisas Paist. "Vaatluse alla tulevad nii tuule-, hüdro-, helio- kui ka bioenergia kasutamismõimalused; soojuse- ja elektritootmise terviklahendused. Töö kestab käesoleva aasta lõpuni.

HONDA stipendiumifond

tulevikutehnoloogiate inseneridele

19. aprillil 2006 toimus Eesti Näituste Sinises paviljonis Tallinna Tehnikaülikooli ja Honda Motor Europe Ltd ühisüritus, kus Honda andis TTÜle pidulikult üle 120 000 kroonise stipendiumifondi alternatiivenergeetika ja mehhatroonika eriala edukate noorteadlaste motiveerimiseks. Stipendiumilepingu allkirjastasid Honda Nordic president Kaouru Tonaka ja TTÜ poolt õppeprorektor Jakob Kübarsepp.

Ettevõtmine oli suunatud Tallinna Tehnikaülikoolis ja Honda teaduslaborites läbiviidava alternatiivenergiate ja -kütuste ning robotitehnika alase teadus- ja arendustöö tulemuste esitlemiseks.

TTÜst esinesid materjaliteaduse instituudi direktor akad prof Enn Mellikov ning Mehhatroonika instituudi direktor prof Mart Tamre. Honda esitles oma fossiil- ja alternatiivkütusel toimivat hübriidautot ning maailmas ainulaadset inimrobotit ASIMO, mille ehitamist alustati 20 aastat tagasi ning mille täiustamine jätkub pidevalt.

Prof Tamre rääkis teemal "Robotid meie igapäevases elus", osundades, et kuigi me seda ei märka, moodustab juba täna suure osa meid ümbritsevast (heaolu)keskkonnast robotroonika: alates kodusest CDmängijast ning pesumasinast ja lõpetades arvuti kõvakettaga on kõik inseneride looming, rääkimata teaduses kasutatavatest tippelektronsetest töövahenditest. "Kuna inimkond areneb pidevalt üha täiuslikumate tehnoloogiate suunas, siis pole ette näha, et loovinseneri tööpõld võiks niipeagi lõppeda", tõdes Tamre.

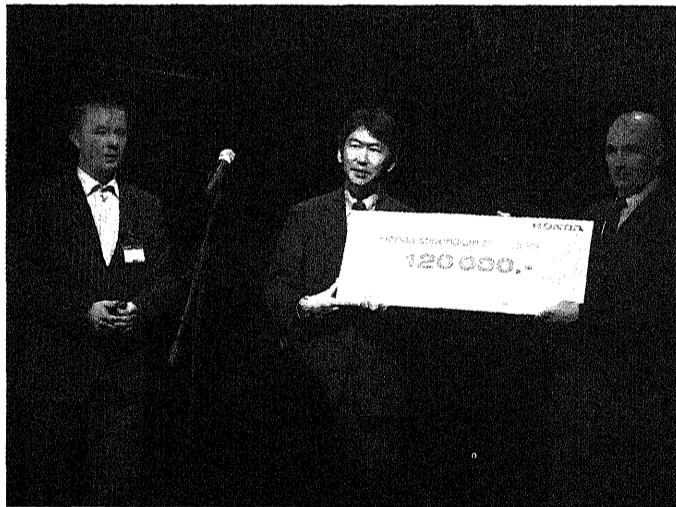
Akad Enn Mellikov tõi oma ettekandes "Alternatiivenergiate ja -kütuste kasutamine tulevikus" välja eelkõige päikeseenergia kui tulevikuvõimaluste perspektiivid: "Ainuüksi 300 sekundi jooksul saab Maa päikeselt sellise hulga energiat, mida inimkond on tootnud terve oma eksistentsi jooksul", ütles Mellikov. "Kui inimkond suudaks selle kasutusele võtta, siis oleksid meie energiaprobleemid

lahendatud: näiteks kogu Eesti tänased energiavajadused kataks kõigest kolmandik Võrtsjärve suurusest päiksepatareidega kaetud maa-alast, tervele maakeralale piisaks 1/3 Sahara kõrbe pindalast", tõdes Mellikov. Ning lisas: "Kuna me suudame toota järjest efektiivsemaid patareisid, siis mõne aasta pärast võib vajalik ruutkilomeetrite arv olla suurema võimsuse juures veelgi väiksem."

Lisaks on ELi uues, VII raamprogrammis sätestatud strateegiline päikeseenergia tehnoloogiline platvorm ning koostamisel on ELi päikeseenergeetika arengu strateegiad aastateni 2015 ja 2050: "Kui hetkel saadakse ELis päikeseenergeetikast ca 0,01% kogu toodetud energiast, siis aastaks 2050 tahetakse see tõsta 10%ni, mis tähendab selle tööstusharu 1000kordset suurenemist lähima 45 aasta jooksul", ütles Mellikov.

Kokkutulnud tõdesid, et tänapäeval on alternatiivenergeetika ja robotitehnika kaks kõige kiiremini arenevat tööstusharu ning avaldasid ühist lootust, et ka seekordne üritus ning Honda stipendiumifond aitab kaasa uue põlvkonna Eesti tulevikutehnoloogiate inseneride ja teadlaste kujunemisele.

Maris Lehtmets
turunduse projektijuht

Stipendiumifondile kirjutasid alla (paremalt) TTÜ õppeprorektor Jakob Kübarsepp, Honda Nordic president, Kaouru Tonaka, stipendiumifondi idee autor Honda Baltic direktor Tõnu Vahtel.

Tallinna linnajuhid külastasid 11. aprillil Tallinna Tehnikaülikooli, et arutada linna ja ülikooli vahelist koostööd. Jutuks tuli TTÜ areng Tallinna kontekstis, samuti TTÜ osa linna suurima hariduskeskusena, tehnoloogiapark, ülikooli teadus- ja arendustegevus Tallinna jaoks ning roll 2011. aasta Euroopa kultuuripealinna projektis. Linnavalitsus kaalub võimalust toetada 2007.-2008. aasta eelarveist ülikooli ühiselamute renoveerimist ning jätkatakse Poska stipendiumite andmist linnaeluga seotud rakenduslike teemadega tegelevatele tudengitele. Linn on huvitatud rajatavasse Tehnopeedikumi kaasata ka lastehaigla. Ülikool omalt poolt on valmis andma kõigile linnakodanikele võimaluse kasutada oma praegusi ja valmivaid spordirajatisi ning raamatukogu. Koostamisest TTÜ rektoraadi liikmetega võtsid osa linnapea Jüri Ratas, abilinnapead Kaia Jäppinen, Kalev Kallo ja Olga Sõtnik ning Mustamäe linnaosa vanem Kalle Mihkels.

Artur Linnu stipendiumikonkursi võitjad

Sihtasutuse Geenikeskus poolt 2006/2007. õppeaastaks välja kuulutatud Artur Linnu stipendiumikonkursi võitjateks on **Tallinna Tehnikaülikooli geenitehnoloogia magistrant Hanna Tulmin**, Tartu Ülikooli geenitehnoloogia magistrandid Anna Balikova, Ene Reimann, Anastassia Runina ja Helin Räägel ning Tartu Ülikooli molekulaar- ja rakubioloogia magistrant Vallo Varik.

Artur Linnu nimelisele 5. stipendiumikonkursile laekus kokku 21 taotlust. Stipendiumifondi

nõukogu koosseisus emeritprof Tiina Talvik (SA TÜK Lastekliinik), prof Erkki Truve (Tallinna Tehnikaülikool), akad Richard Villems (Eesti Biokeskus) ja Maris Väli-Täht (SA Geenikeskus) vaatas läbi laekunud taotlused ja otsustas eraldada 2006/2007 õppeaastaks **kuus** 15 000 krooni suurust Artur Linnu nimelist stipendiumi.

Taotluste läbivaatamisel peeti esmatähtsaks silmapaistvate õppe- ja teadustöö tulemustega magistrantide toetamist.

Järgmine Artur Linnu sti-

pendiumikonkurs kuulutatakse välja 2007. aasta kevadel. Stipendiume antakse välja kord aastas.

Akadeemik Artur Lind (1927-1989) oli Eesti molekulaarbioloogia rajaja ja enamiku Eesti molekulaarbioloogide õpetaja. Sihtasutuse Geenikeskus 2001. aastal asutatud Artur Linnu Stipendiumifondi eesmärgiks on geeni- ja biotehnoloogia valdkonna üliõpilaste ja teadustöötajate akadeemilise tegevuse toetamine sihtotstarbeliste stipendiumide kaudu.

Eesti Teaduste Akadeemia stipendiumid

Eesti Teaduste Akadeemia annab 2006. aastal võistluse korras välja ühekordsed stipendiumid (á kuni 20 000 krooni) monograafiliste teadustööde ja populaarteaduslike raamatute koostamise lõpetamiseks ja vormistamiseks.

Stipendiumi taotleja peab omama teaduskraadi.

Taotlusi (koos isikuandmete, põhjenduse, käsikirja kava ja retsensiooniga) võetakse vastu kuni 15. maini aadressil Kohtu 6, 10130 Tallinn, Eesti Teaduste Akadeemia juhatuse.

Info tel. 6450 712,
www.akadeemia.ee

Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastuse väljaandeid

Ülo Uder. METROLOOGIA FÜÜSIKA PRAKTIKUMIS. 72 lk.

Füüsikainstituut

Metroloogia on teadus mõõtmisest. Ilma mõõtmisoskusest on nii teaduslik tegevus kui ka inimeste igapäevane töö mõeldamatu. Mõõta tuleb kõikjal, sellealaseid teadmisi võib täiendada ka käesoleva raamatu abil.

Ülo Uder. FÜÜSIKA I. 132 lk.

Füüsikainstituut

Käesolev kaheosaline füüsikaõpik on koostatud loengumaterjali alusel tehnilise haru esimese kursuse üliõpilastele. Esitatu peaks moodustama selle osa tehnikakõrgkooli füüsikakursusest, mis on vajalik algteadmisteks füüsikalise maailmapildi omandamiseks.

Anti Viikna. KIUTEADUS. 184 lk.

Polümeermaterjalide instituut

Erinevaid kiudusid on inimkond kasutanud aastatuhandeid. Nende tähtsus on tänapäeval siiski oluliselt suurenenud. Õppevahendis käsitletakse nii looduslikke kui ka sünteetilisi kiudusid. Tutvustatakse nende ehitust ja füüsikalise-keemilisi omadusi.

Kadrin Keres, Aleksander Levin. MATEMAATILINE STATISTIKA. Ülesannete kogu. 148 lk.

Rahvamajanduse instituut

See on uus matemaatilise statistika ülesannete kogu, kuhu on koondatud palju erineva raskusastmega ülesandeid eesmärgiga valmistada üliõpilasi ette nii statistika üldkursuse kui ka teiste majandusainete õppimiseks.

Ilmo Liiv, Eedo Kalle. TEADMISJUHTIMINE. 124 lk.

Ärikorralduse instituut

Raamatu autorid on võtnud endale ülesandeks selgitada, et innovatsioonide tootmise vahend ja arengumootor on teadmiskorraldus. Vaadeldakse kolme meie jaoks väga olulist TJ-i rolli (TJ kui uus distsipliin, uus ärimudel, uus teadmispõhiste uuenduste tootmise põhivahend), mis on vajalikud eesti rahva teadmispõhise majandusühiskonna poole liikumisel.

Teadus ja poliitika ehk kes päästavad maailma

Minu kevadine rõõm muutus hetkega sügavaks masenduseks, kui ma 4. aprillil Postimehe avasin. Tervelt kahel leheküljel loetletakse Eesti materjaliteaduse saavutusi. Ja kogu see hiilgus on saavutatud ainult Tartu Ülikoolis. Toodud loetelus pole ühtegi TTÜ teadlast, kui mitte arvestada ühte TÕst Tallinna kolinud professorit. Aastal 2002 sai üks materjaliteaduse valdkonda kuuluv TTÜ labor välismaa teadlastest koosnevalt evalveerimiskomisjonilt kõrgeima hinde. Kas tõesti on selle labori tase mõne aastaga olematuks muutunud? Või on jälle mängus kurja idamaa teadlase Popovkini käsi?!

Vastakem tartlastest sotsiaalteadlastele vääriliselt

Teatavasti sõltub ajalugu kirjutajast. Ka TTÜs töötab sotsiaalteadlasi, kellel loengute ja õllejoomise vahele mahub hulk vaba aega. Sotsiaalteadlased ei pea tegema lisatööd, et hankida aparatuuri, kemikaale, kvartstoru, klaasnõusid, gaasiballoone, vaakumvoolikuid, vaakumõli jms. Nad ei pea ehitama aparatuuri, valmistama katsekehasid, puhuma kvartsampulle, töötama ohtlike hapete ja orgaaniliste lahustitega, hooldama aparatuuri, vahetama õli, termopaare ja elektroonikablokke. Neil ei pea olema süvateadmisi füüsikast, keemiast, elektroonikast, automaatikast, mehaanikast, soojustehnikast, vaakumtehnikast – ilma milleta edukas töö tehnoloogiavaldkonnas on võimatu.

Kas mõni TTÜ sotsiaalteadlane ei võiks Jüri Alliku kombel kokku lugeda TTÜ (materjali)teadlaste viidete arvu ISI andmebaasis, mida Eestis peetakse teaduse ülimalt tippsaavutuseks? Mistõttu enamus Eesti teadusest koosnebki sotsiaalteadustest. Tulge välja mõne seisukohaga, millega teised nõus pole – saate hulk viiteid. Mõne aja pärast lükake oma ekslik seisukoht ümber – saate jälle kotitäie viiteid. Nagu näiteks F. Fukuyama.

Võrdluseks võiks kokku lugeda ka tartlaste viited, liiga suure arvu korral võiks mõned konkurentide viited loendamisel "välja unustada". **Võrreldavate tulemuste saamiseks peab ju metoodika olema ühesugune!** Töö tellijaks võiks olla TTÜ nõukogu. Ehk oleks aeg paika panna ka TTÜ materjaliteadlase seni maailmarekordina püsinud tulemus, mida tartlastest mullimeistrid "piskeseks niisitööks" on nimetanud. Asja võiks alustada üldsuse eest salastatud "välismaa teadlaste" retsensioonidest. TTÜ ja ka riigi mainele tuleks see kindlasti kasuks.

Kokkuhoid reaalteaduste arvelt soodustab katastroofe
Sel aastal on Eestis toimunud paar tähelepanuväärset sündmust. Sadamas süttis ja põles katsetamisel täielikult ära väetisetransporditõr. Kui katsetamisel oleks transportõirilindil olnud ammoooniumnitraat, oleks Tallinn praegu vähemasti sama tuntud kui Hiroshima. Kas transportitõri projekteeris Osama büroo? Kas mõni põlevkivitransporditõr Eesti kaevandustes on kunagi põlema süttinud?

Kunda uues tselluloositehases kukkus ümber 25tonnise väävelhappemahuti, justnagu supipott hooletu perenaise käes. Kas mahuti tugiraam oli kokku pandud pajuvitstest? Või kasutati klassita terast, mille tugevus võib olla samas suurusjärgus plastiliiniga? Või on kokkuhoiu saamiseks inseneride koolitusprogrammist koondatud tugevusõpetus ja materjaliteadus? Sama tehas kasutab suures koguses vesinikperoksiidi. Kas selle ainega osatakse ümber käia? Idanaabrid ei osanud – mõned liitrid seda kemikaali hävitas maailma ühe suurima tuumaalveelaeva Kursk. Maksimumkasumi taotlemine ning kokkuhoid reaalhariduse ja -teaduse arvelt põhjustab reeglina suuri materiaalseid ja inimkaotusi. Kui pealinnas peaks äpardus juhtuma, mis saab siis klaastornides paiknevate pankade andmebaasidest? Kas on loodud dubleeriv andmebaas Hispaaniasse, kuhu Eesti töösturid on aegsasti koos peredega kolinud?

Vello Valdna
vanemteadur

Kuljusega kevadesse!

Ametlikult on kevad juba käes. Vaikselt hakkab see ka õue jõudma, sest kevad on teadagi looduse tärkamise aeg. Päike käib kõrgemalt ja päevad pikenevad. Kevad on millegi uue algus. Meie südamed täituvad uute lootuste ja unistustega, otsime põnevaid ja seiklusterohkeid elamusid.

Kuidas on lood Sinuga, kas kevad on juba jõudnud Sinu südamesse? Võib-olla on juhtunud, et kiires koolituhinas ei ole Sa märganudki, et see on juba kohal. Meil, kuljuslastel, on kevad südames ning pärast pikka talvist treeningperioodi oleme valmis tantsukingad jalga panema ja kõigile näitama, kui sügaval see meis on.

Kui kevad ei ole millegipärast veel tervenisti Sinu südant vallutanud, siis ära muretse, Kuljus aitab. 7. mail algusega kell 18.00 toimub kultuurikeskuses Kaja Kuljuse kevadkontsert "Kuljusega kevadesse". Tule kohale ja vallutame koos kevade!

Maarja Mitt

PÖÖRDUMINE

13. märts 2006

Tudengite teaduskonverentsil „Talveakadeemia“ osalenute ja seda korraldavate tudengite teadus- ning keskkonnaorganisatsioonide taastuenergeetika teemaline avalik pöördumine peaministrile, põllumajandusministrile, keskkonnaministrile, sotsiaalministrile, haridus- ja teadusministrile ning rahandusministrile.

3.–5. märtsini 2006 toimus Pärnumaal Soomaa Hostelis neljas keskkonnateemaline tudengite teaduskonverents Talveakadeemia (www.talveakadeemia.ee). Seekordne konverents kandis pealkirja „Energiasüst tulevikku“, käsitledes nii energeetikaprobleeme kui inimeste tegutsemisenergiat. Konverentsist võtsid osa üliõpilased Tallinna Ülikoolist, Tallinna Tehnikaülikoolist, Tartu Ülikoolist, Eesti Maaülikoolist ja Eesti Kunstiakadeemiast ning mitmed tunnustatud erialaspetsialistid, kokku üle saja inimese.

Kolme päeva jooksul toimusid üliõpilaste teadustööde ettekanded, arutelud ning grupitööd Soomaa rahvusparki eri paikades ning diskussioon Eesti energeetika tulevikust Eesti Maaülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Eesti Energia AS, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Keskkonnaministeeriumi esindajate vahel. Paar tundi kestnud väitluse käigus tõstusid mitmed probleemid ja vajakajäämised riigipoolses tegutsemises/tegutsemata jätmises, millele Talveakadeemial osalenud ootavad lahendust.

Taastuenergeetika areng ja kasutuselevõtt Eesti kontekstis hõlmab erinevate ministeeriumide haldusala ja eeldab tugevat omavahelist koostööd. Hetkel on kogu sektori areng kaootiline ning puuduvad otsesed riiklikult seatud tegevuskavad, rahastamisprogrammid kui ka piisav finantseering teaduslikul tasemel kogu teemadringi laiapõhjaliseks käsitlemiseks.

Teadusuuringute ebapiisav finantseering ja üheselt mõistetavate riiklike prioriteetide ning tegevuskavade puudumine on tinginud paljude tulevaste ja olemasolevate teadlaste lahkumise tasuvamatele tööpostidele ja seda ka väljapoole Eestit! Minimaalne on ka teadusarengu vajalik rahvusvaheline ja ülikoolide vaheline koostöö, ühiste rakendusuuringute elluviimine.

Talveakadeemia 2006 tõestas, et tudengitel on huvi taastuenergeetika valdkonnas õppida ja osaleda teadustöös. Koos vanema põlvkonna teadlastega leiti, et nõrgenev teaduspotsiaal ei taga valdkonna vajadusi, tema jätkusuutlikku arengut ning kogu sektori areng nõuaks oluliselt suuremat hulka teadlasi ja insenere.

Eesti riigi jätkusuutlikkuse tagamiseks olulise taastuenergeetika arengu on vaja riigipoolset selget tegevusplaani, uuringute üleviimist projektipõhiselt programmipõhisele ja stabiilset finantseeringut – tänaseks seda üheselt mõistetavalt tehtud ei ole.

Seega esitame ministeeriumidele järgmised küsimused:

- Miks ei ole koostatud taastuenergeetika valdkondade ülest riiklikku uurimisprogrammi?
- Kas ja millal võiks seda oodata?
- Kas ja kuidas kaasatakse uurimisprogrammide koostamisse ülikoolide esindajaid?

Lugupidamisega, pöördujate nimel
Aita Mets
Talveakadeemia 2006 projektijuht

Pöördumisega liitunud Talveakadeemiat korraldavad organisatsioonid:

MTÜ Talveakadeemia, MTÜ Eesti Põllumajandusülikooli Keskkonnakaitse Üliõpilaste Selts, MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Säästva Arengu Klubi, MTÜ Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex", MTÜ noortetühendus "Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia"

Pöördumisega liitunud Talveakadeemia 2006 osalenute nimekiri (100 nime)

Ettevõtte rahanduse 9. olümpiaadi võitjad

PricewaterhouseCoopersi toetusel märtsis Tallinna Tehnikaülikoolis toimunud ettevõtte rahanduse olümpiaadi võitja on Stockholm Kõrgema Majanduskooli Riias tudeng Sergei Lakissov.

PricewaterhouseCoopersi (PwC) toel Tallinna Tehnikaülikoolis korraldatava rahanduse olümpiaadi eesmärk on pakkuda ülikoolidele ja tudengitele võimalust oma taset teistega võrrelda ning sel aastal juba üheksandat korda toimunud olümpiaad on traditsiooniliseks igakevadiseks jõukatsumiseks enne lõpuksameid.

Mitu aastat järjest on Stockholm Kõrgema Majanduskooli Riias (*SSE Riga*) tudengite teadmiste tase olnud teistest võistlejatest parem vaatamata sellele, et olümpiaadi võitnud *SSE Riga* tudengid on olnud pärit kõigest kolmest Balti riigist.

Sel aastal saavutas esikoha *SSE Riga* tudeng Sergei Lakissov, kes on pärit Eestist, teist ja kolmandat kohta jagasid Dmitri Vassiljev Eestist ja Andreis Delmans Lätist ning neljanda kohta

saavutas Aleksandrs Labeckis, kes on samuti Lätist pärit *SSE Riga* üliõpilane. Parim Eesti ülikooli tudeng oli seitsmenda kohta saavutanud Tauno Sild Tartu Ülikoolist.

Žüriisse kuulunud PwC konsultandi Lili Kirikali sõnul oli esikoha saavutanud töö teistest selgelt parem, samas võistlus ülejäänud esikümne kohtade osas äärmiselt tasavägine ning teine ja kolmas koht läksidki jagamisele. "Seekordsele võitjale tõi edu oskus keerulised probleemid lihtsamaks mõelda ning seetõttu olid Sergei Lakissovi lahenduskäigud läbipaistvamad ning väga loogilised".

Rahanduse olümpiaad on avatud kõigile tudengitele olenemata õpitavast erialast, õppevormist või kooli asukohast ning osalemine on tasuta. Sel aastal registreerus olümpiaadile 40 tudengit. Üllatuslikult oli registreerunud Vilniuse Ülikoolist ja Kaunase Tehnikaülikoolist ning tavapäraselt registreerusid Stockholm Kõrgema Majanduskooli Riias, Tallinna Tehnikaülikooli ja Tartu

Ülikooli tudengid. Estonian Business School'i tudengid seekord olümpiaadist osa ei võtnud.

Olümpiaadil tuli lahendada ettevõtte rahanduse ülesandeid, mille lahendusi kontrollisid Tallinna Tehnikaülikooli rahanduse ja panganduse õppetooli õppejõud ning PwC konsultandid. Võitjatele on auhinnad PricewaterhouseCoopersilt: esikohale 10 000 krooni, teise ja kolmanda kohta jagamisele kummalegi 4 500 krooni ning neljanda kohta võitjale 1 000 krooni.

PricewaterhouseCoopers (www.pwc.com) on maailma suurim avalikule ja erasektorile professionaalseid ärinõustamisteenuseid pakkuv organisatsioon. "PricewaterhouseCoopers" osundab *PricewaterhouseCoopers International Limited* liikmesettevõtete võrgule, kus iga firma on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.

Kairi Kaarlaid
PricewaterhouseCoopers

Katrin Rahu
Tallinna Tehnikaülikool

Meeskoor naasis Lõuna-Aafrikast

Ehkki Tehnikaülikooli Akadeemilise Meeskoori plaan lõpetada oma juubelihooaeg reisiga Lõuna-Aafrika Vabariiki tundus esmapilgul paraja hullumeelsusena, sai plaanitu teoks. Enam kui aasta kestnud eeltöö kandis vilja ning poolsada Tipi laulumeest läbis kolme nädala jooksul mitu tuhat kilomeetrit, külastades nii Kaplinna, Port Elizabethi, Johannesburgi kui Sowetot. Lisaks kontsertidele veel kohtumised Kaplinna *Western Cape'i University* ning Port Elizabethi Nelson Mandela Metropolitan Universitys, ekskursioonid veinipiirkondadesse, Kimberley teemandikavandustesse, Hea Lootuse neemele, Krugeri rahvusparki ning kiireimatel veel LAVi naaberriikidesse Mosambiiki, Svaasimaale ja Lesothosse. Julgemad jõudsid oma reisiprogrammi mahutada koguni maailma kõrgeima benji-hüppe!

Rohkelt eksootikat

Koori reis tähendab loomulikult eelkõige kontserte ja kohtumisi kohalike kooridega. Põnevaimad elamused saime Johannesburgist ja selle ümbrusest – nii kontserte andes kui kohalike juures

kodudes elades. Eriliseks kogemuseks oli kohtumine kohaliku meeskooriga Johannesburgi äärelinnas Ekurhuleni. Nii mõnelgi tuli veeta öö pea muldpõrandaga toas ning peale ühe magamistoa reeglina majas rohkem ruume polnud. See aga tähendas, et kõrgete külaliste vastuvõtuks oli pere teised liikmed minema komandeeritud ning voodi teine pool vabastati eestlasest lauluvennale!

Nagu ka mitmel varasemal reisil, nii olid ka seekord kohapeal ringiliikumiseks mehed jaotatud meeskondadeks (koori slängis juppideks) ning iga jupi peale oli renditud üks mikrobuss. Õiged teetsad raaliti välja GPS-süsteemi abil – ikkagi tehnikamehed!

Äsjane LAVi reis oli Tehnikaülikooli Akadeemilise Meeskoori neljas kaugem sõit viimase kümnepäevase aasta jooksul – eelnevalt oli meeskoor käinud juba Austraalias ja Uus-Meremaal (1998), USA-s ja Kanadas (2000, koos TTÜ Akadeemilise Nais-

kooriga) ja Lõuna-Koreas (Koori-olümpia 2002).

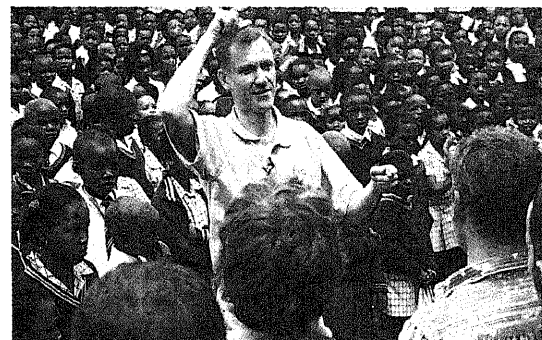
Kevadkontserdid ukse ees

Reisiväsimusest väljapuhkamiseks laulumeestel aega ei ole. Oma osa nõuab edukalt alanud "Eesti Muusika Karikas", mille esimeses kahes saates on alustatud nii Apelsin kui Blacky. Kevadhooaja tähtsaimaks tegevuseks on aga eelseisvad traditsioonilised kevadkontserdid, mille pealkirjaks sel korral "Moodne muinasjutt".

Pigem kontsertetendusena toimuvad kevadkontserdid, kuhu on põimitud ka popmuusika kooriseadeid, on vaid mõne aastaga saavutanud äärmiselt suure populaarsuse. Tallinna kontserdid toimuvad sel korralgi Salme Kultuurikeskuses (12. ja 14. mail), tartlased saavad tipikaid näha 9. mail Tartu Sadamateatris.

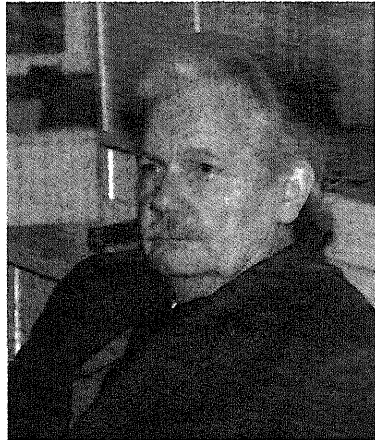
Andrus Hiiepuu,
Tõnu Ojala

Fotode autor:
Kaspar Kallip

VIVAT! Ülo-Olimar Uder 70

Ülo-Olimar Uder sündis 16. aprillil 1936. aastal Võrumaal. Ta alustas kooliteed looduskauni Võhandu jõe kaldal Osula põhikoolis. Keskoolipäevil tekkinud huvi reaalarite vastu viis äsjase sünnipäevalapse jätkama õpinguid Tartu Ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas füüsika osakonda.

Ülikooli lõpetamise järel 1960. aastal suunati sünnipäevalaps füüsikaõpetajaks. Kuid ülikoolipäevil tekkinud huvi teadustöö vastu tõi ta juba 1962. aastal tööle Tallinna Tehnikaülikooli (tollal Polütehniline Instituut) füüsikakateedri assistendi ametikohale. Pingelise õppetöö kõrval tegeles sünnipäevalaps optika teoreetiliste ja praktiliste küsimustega. Tänu suurele töövoimele ja visadusele valmis ilma juhendamiseteta kandidaaditöö "Fresneli hologrammide elektromagnetiline teooria häiritusarvutuse esimeses lahenduses", mille ta kaitses edukalt 1974. aastal Tartu Ülikoolis.

1975. a valiti Ülo-Olimar Uder füüsika kateedri vanemõpetajaks ja 1978. aastal dotsendi ametikohale. Dotsendi kutse omistati 1982. aastal.

Ülo-Olimar on õpetanud füüsika üldkursust ja optika erikursusi. Täpse sõna, loogilise mõtteviisi ja aine põhjaliku valdajana on teda alati palutud osalema õppematerjalide koostamisel ja redigeerimisel. Üliõpilaste hulgas leiab aktiivset kasutamist tema poolt koostatud ja juba mitmes kordustrukis ilmunud "Füüsika I ja II" ning "Metroloogia füüsika praktikumis".

Sünnipäevalaps on nõudlik nii enda, kolleegide kui ka üliõpilaste vastu. Lisaks huvile teaduse vastu on loodus andnud sünnipäevalapsele ka tugeva musikaalsuse. Juba 1963. aastal liitus ta TTÜ Puhkpilliorkestriga ja on selle raudvara tänaseni. Tema klarineti- ja saksofonimängu oleme saanud kuulda paljudel TTÜ pidulikel üritustel. Ta on esindanud TTÜd orkestri koosseisus paljudel laulupidudel ja Euroopa riikides. Tal on jätkunud jõudu ja tahtmist lüüa kaasa ka teistes Tallinna orkestrites ning nende reisidel.

Soovime Sulle, Ülo-Olimar, tervist ja jõudu aktiivseks osalemiseks füüsikainstituudi ja TTÜ tegemistes ka edaspidi.

Kolleegid Füüsikainstituudist

TTÜ harrastajaist võrkpallurite kaksikvõit

9. aprillil Lähtel Tartumaal peetud üliõpilastest harrastajate võrkpallimeistrivõistlustel tuli kaksikvõit Tallinna Tehnikaülikooli.

„Mängud olid tasavägised ja võitlust jätkus terveks päevaks,“ ütles võistluste peakohtunik Rainer Vassiljev. Eesti üliõpilastest harrastajate turniiril osales 12 mees- ja 4 naiskonda.

Meeste esikohamäng oli võitluslik. Võit läks TTÜ I võistkonnale, kes mängis koosseisus: Priit Nukki, Ilo Toom, Silver Siht, Margus Soa, Jaanus Jekimov, Mihkel Pärnlaas, Andrus Vardja. Teiseks jäi TTÜ II, kolmandaks Eesti Mereakadeemia, kellele järgnes Eesti Maaülikooli II meeskond.

Naistest oli üllatuslikult parim Sisekaitseakadeemia, kes alistas TTÜ tulemusega 2:1. Otsustav geim võideti 15:10.

„Üliõpilaste meistrivõistluste mitu võitu on läinud TTÜsse, mis on kindlasti ka tudengite heade treeninguvõimaluste tulemus Tehnikaülikoolis,“ oli EASL president Ants Veetõusme veendunud.

EASLi juhatusel on kavas alustada mitmes pallimängus tudengite liigiga, mis peaks looma juurde uusi võimalusi treeninguks ja võistlemiseks.

Tiina Beljaeva
EASL peasekretär

Toimetus & teostus

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*
19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Peatoimetaja	Mart Ummelas	e-mail: ajaleht@ttu.ee
Fotod	TTÜ	www.ttu.ajaleht/
Küljendus	Liivi Pettai	
Trükk	SpinPress	

"Mente et Manu" nr 8 ilmub 10. mail,
kaastööd palume esitada hiljemalt 4. maiks

1918 TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO

Tallinna Tehnikaülikooli missioon on Eesti jätkusuutliku arengu toetamine teadusloome ja teaduspõhise kõrghariduse kaudu tehnika-, täppis-, loodus- ja sotsiaalteaduste vallas.

Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi akadeemiliste ametikohtade täitmiseks:

HUMANITAARTEADUSKOND

Humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut

- riigiteaduste õppetooli professor 01.09.2006 – 31.08.2011

MATEMAATIKA-LODUSTEADUSKOND

Keemiainstituut

Orgaanilise keemia õppetool

- orgaanilise sünteesi professor 01.09.2006 – 31.08.2011

Üldised kvalifikatsiooninõuded:

- doktorikraad või sellele vastav välisriigi akad. kvalifikatsioon;
- keeleoskus: eesti keele ja vähemalt ühe võõrkeele oskus õppe- ja teadustöö edukaks läbiviimiseks;
- pedagoogilise- ja teadustöö kogemus.

Konkursil osalemiseks esitada TTÜ personaliosakonda alljärgnevad dokumendid:

omakäeline avaldus rektori nimele;

- curriculum vitae (vormi leiata aadressilt <http://www.ttu.ee> töö ja praktika alt);
- kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- publikatsioonide nimekiri;
- TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad tööplaani-aruande eelneva tööperioodi kohta;
- konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Professori ametikohale esmakordselt kandideerijailt nõutakse avaliku loengu *venia legendi* pidamist.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 10. mai 2006.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast aadressil: Ehitajate tee 5, Tallinn 19086, ruum III- 105
Telefon: 620 2056, e-mail: cv@ttu.ee

Tallinna Tehnikaülikooli Tallinna Kolledž

kuulutab välja konkursi järgmiste akadeemiliste ametikohtade täitmiseks
1.09.2006 – 31.08.2009

Tallinna Tehnikaülikooli
Tallinna Kolledž

Majandusarvestuse ja ökonomika lektoraat

- * Dotsent 1,0 kohta
- * Lektor 1,0 kohta
- * Õpetaja 1,0 kohta

Õiguse ja üldainete lektoraat

- * Lektor 1,0 kohta

Konkursil osalemiseks esitada alljärgnevad dokumendid:

- * Omakäeline avaldus asutuse direktori nimele;
- * Curriculum vitae;
- * Kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- * Publikatsioonide nimekiri;
- * TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad tööplaani-aruande eelneva tööperioodi kohta;
- * Konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 3. mai 2006 a.

Täpsem teave konkursi kohta internetist: <http://tk.ttu.ee/7460>
Dokumendid esitada aadressil: Tõnismägi 14, 10119 Tallinn, ruum 22

Foorum "Quo vadis, Eesti energeetika"

27. aprillil 2006 kell 10.00 toimub Tallinna Tehnikaülikooli aulas (Ehitajate tee 5) foorum "Quo vadis, Eesti energeetika". Foorum on pühendatud energeetikateadlastele prof Olev Liigile.

Lähiajal seisab Eesti energeetikas põhimõtetlike valikute ees, sest energiavajadus ja -tarbimine tõenäoliselt mitte ei vähene, vaid suureneb. Missugused on energiatootmise tulevikuväljavaated?

Energiatootmise tuleviku üle arutlevad akadeemikud Endel Lippmaa, Mihkel Veiderma ja Anto Raukas, professor Mati Valdma, professor Antero Jahkola Helsingi Tehnikaülikoolist, Rainer Nõlvak Eestimaa Looduse Fondist ning Sandor Liive Eesti Energiast. Foorumi avab Vabariigi President Arnold Rüütel. Ettekannetele järgneb paneeldiskussioon.

Osavõtt tasuta.

Korraldajad: Ühiskondliku Leppe Sihtasutus, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Inseneride Liit Eesti Teadlaste Liit.

SA Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond

2006. aasta kevadised doktori-, magistri- ja bakalaureuseõppe stipendiumid määratud

Doktoriõppe üliõpilasele
40 000 krooni

Matemaatika - loodusteaduskond
Tiia Anmann - Tiina Mõisa stipendium

Magistriõppe üliõpilasele
25 000 krooni

Infotehnoloogia teaduskond
Ivar Meikas - Skype Technologies stipendium

Bakalaureuseõppe üliõpilastele
ä 15 000 krooni

Infotehnoloogia teaduskond
Arina Jagovkina - If Eesti Kindlustus stipendium

Ehitusteaduskond
Kati Rüttemaa - If Eesti Kindlustus stipendium

Mehaanikateaduskond
Tõnis Tõns - BLRT Grupp stipendium

Stipendiumite pidulik kätteandmine toimub Tallinna Raekojas neljapäeval, 11. mail 2006 kell 17.00.

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO
SÄÄSTVA TEHNOLOOGIA
INSTITUUT

kuulutab välja avaliku
konkursi akadeemiliste
ametikohtade täitmiseks:

- kunstõpetuse lektor 1,0
01.09.2006-31.08.2010
- inglise keele lektor 0,5
01.09.2006-31.08.2010

Konkursil osalemiseks esitada TTÜ Säästva Tehnoloogia Instituuti alljärgnevad dokumendid:

- omakäeline avaldus direktori nimele;
- curriculum vitae;
- kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- publikatsioonide nimekiri;
- konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on
9. mai 2006

Täpsem teave TTÜ Säästva Tehnoloogia Instituudist aadressil: Akadeemia 4, 51003 Tartu, telefon 6204800, e-mail: nt@ttu.ee, <http://www.sti.ttu.ee>.

Ex officio

Oma kohustuslises